

Van: Secretariaat Stop4deroute <info@stop4deroute.nl>
Verzonden: dinsdag 16 april 2024 10:04
Aan: Griffie Oudewater <griffie@oudewater.nl>
Onderwerp: stop4deroute

College van Burgemeester en Wethouders van Oudewater

Datum: 16 april 2024

Plaats: Zeist

Onderwerp: Actie 'Samen sterk tegen een vierde aanvliegeroute naar Schiphol'

Bijlage: Overzicht standpunten en acties in aangenomen moties van gemeenten en provincie Utrecht

Geacht College, geachte raad van de gemeente Oudewater,

Ook u heeft op 19 juni 2023 een brief mede ondertekend van de provincie Utrecht aan minister Harbers tegen toenemende overlast en vervuiling door een vierde aanvliegeroute. Een vierde aanvliegeroute naar Schiphol hangt ons nog steeds boven het hoofd, met minimaal 130 en mogelijk meer extra vliegtuigen per dag die laag over onze regio zullen dalen. Er lopen op dit moment vanwege het controversieel verklaren van de luchtruim herziening geen officiële procedures, maar achter de schermen gaan bij het ministerie van I en W de voorbereidingen van de luchtruimherziening door. Zodra er een kabinet is, zal aan de provincies Noord-Holland, Utrecht en Gelderland worden gevraagd om een 'gericht gebiedsadvies' uit te brengen als bijdrage aan een 'gedragen uitwerking van de vierde route in de ontwerp- en realisatiefase van het programma' (luchtruim herziening). 'De opbrengst van de bijeenkomsten en adviezen wordt waar mogelijk verwerkt in een globaal ontwerp en waar dat niet mogelijk is, wordt beargumenteerd waarom dat zo is'.

Provincies hebben dus een centrale rol in de ontwerpfase van de vierde aanvliegeroute. Zij zullen gemeenten betrekken bij de gebiedsanalyse.

Een 'gedragen uitwerking' van een vierde route zal echter een probleem zijn. Immers, 21 gemeenten en de provincie Utrecht hebben moties aangenomen waarin zij aangeven geen toename van hinder en vervuiling te willen in hun gemeente door de vierde aanvliegeroute. Hiervan trekken 12 gemeenten de conclusie dat ze helemaal geen vierde route willen boven hun grondgebied, want hinder en uitstoot nemen vanzelfsprekend toe als 130 of meer extra vliegtuigen per dag overkomen. Maar liefst 24 gemeenten hebben juni 2023 de brief van de provincie Utrecht aan minister Harbers mede ondertekend. **In totaal zijn 31 gemeenten en de provincie Utrecht hiermee in feite tegen een vierde aanvliegeroute. Ook zijn 29 gemeenten en de provincie voor krimp, dan wel tegen groei van Schiphol en de luchtvaart.** Zie de kaart hieronder en de overzichtstabel met standpunten in de bijlage. In de brief staat ook dat het ontwerp van een vierde route een te zwaarwegende beslissing is om via een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) af te doen en wordt aangedrongen dat het Rijk meer dan nu gebeurt rekening houdt met de belanghebbenden.

In de moties geven alle 21 gemeenten en de provincie Utrecht aan dat zij willen samenwerken om dit duidelijke standpunt te laten horen aan het Rijk: het ministerie van I en W. Wij, Stop4deroute, juichen dit uiteraard toe, samen sta je sterker dan alleen en kan je een grotere vuist maken. **Daarom vragen wij u om als gemeenten en**

provincies nu de handen ineen te slaan en samen stappen te zetten die leiden tot het afblazen van de vierde route. Hoe meer gemeenten en provincies er tegen zijn, des te moeilijker wordt het voor het Rijk om dit standpunt te negeren. Laat u niet tegen elkaar uitspelen in een zinloze zoektocht naar de minst kwalijke locatie van de route. In deze dicht bevolkte en kleinschalige regio waar de bevolking ook nog verder zal groeien, binnen dit op één na dichtstbevolkte land van Europa, is nergens plaats voor een nieuwe aanvliegeroute.

Gebruik uw schaarse menskracht en middelen om gezamenlijk de mogelijkheden te onderzoeken om de route tegen te houden, desnoods via de rechter. Gezamenlijk kunt u zo nodig juridische ondersteuning inhuren. Want voor het ministerie van I en W is de komst van een vierde route vanzelfsprekend en de minister en zijn ambtenaren ontkennen hardnekkig dat de luchtruimherziening en omvang van de luchtvaart iets met elkaar te maken hebben. Ook maakt dit ministerie een lachertje van inspraak. De ethische vraag wordt niet gesteld of je zo'n grote groep nieuwe mensen mag blootstellen aan geluidhinder en gevaarlijke stoffen, waarvan je weet dat ze elders rond Schiphol al jarenlang veel hinder, gezondheidsproblemen en leerachterstand veroorzaken. Ook wordt de vraag niet gesteld of je de natuur- en stiltegebieden zoals de Vechtplassen, Utrechtse Heuvelrug en het Langbroeker- Wetering gebied met goed fatsoen mag belasten met extra lawaai en depositie van ongewenste stoffen, terwijl het recreatieve toevluchtsoorden zijn voor veel mensen uit de drukke Randstad. Het negeren van beide vragen gaat in tegen artikel 21 en 22.1 van de Grondwet, *'De zorg van de overheid is gericht op de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu'* en *'De overheid treft maatregelen ter bevordering van de volksgezondheid'*.

De rechtbank in Den Haag oordeelde op 20 maart 2024, op grond van het Europese verdrag voor de rechten van de mens, dat de staat al jarenlang mensenrechten schendt en omwonenden van Schiphol te weinig rechtsbescherming biedt, zowel binnen als buiten de geluidscontouren. Een jurist kan uit deze jurisprudentie ongetwijfeld argumenten halen waarom elders in Nederland in een omvangrijk en dichtbevolkt nieuw gebied niet welbewust en moedwillig een vergelijkbare situatie mag worden geschapen.

Met de uitspraak van de rechter op 20 maart jongstleden verwachten wij dat bij het Rijk de druk groter wordt om met een vierde aanvliegeroute 'de overlast rond Schiphol te verdelen'. Het is ook waarschijnlijk dat deze uitspraak als argument wordt gebruikt om Lelystad Airport toch te openen. De voordelen van een vierde aanvliegeroute worden door het ministerie van I en W uitvergroot, maar zijn in werkelijkheid klein. Een vierde aanvliegeroute zou de mensen onder de nu bestaande routes ontlasten. Dit geldt in ieder geval niet voor de mensen die binnen een straal van 20 tot 25 km van Schiphol wonen, want de landingsbanen blijven hetzelfde. Maar ook verder weg zullen mensen nauwelijks verbetering ervaren, daar zijn de veranderingen te klein voor. En als de luchtvaart groeit, gefaciliteerd door de vierde aanvliegeroute, wordt het overal slechter.

De rechter concludeerde op 20 maart dat de innovaties in vliegtuigen en het luchtverkeer tot op heden niet zijn gebruikt om de inwoners te ontlasten, maar voor verdere groei van de luchtvaart. Minister Harbers heeft gezegd dat per 2027 het begrenzen van het aantal vluchten op Schiphol wordt losgelaten en wordt overgegaan op het begrenzen van hinder en uitstoot. Dit veronderstelt goede indicatoren voor hinder en uitstoot, strikte normen en effectieve handhaving, zaken die er nu in de verste verte niet zijn, ook naar het oordeel van de Haagse rechtbank.

Het is natuurlijk mooi als vliegtuigen een efficiëntere route kunnen vliegen door de luchtruim herziening. Maar de besparing op de CO₂-uitstoot is 0,5%, vergelijkbaar met 1 sigaret minder *per week* roken als je er 28 *per dag* rookt. Dit kleine voordeel is de hoge prijs die aan de grond wordt betaald niet waard.

Ook een eventuele opening van Lelystad Airport zal vele mensen in grote nieuwe gebieden belasten met lawaai en giftige stoffen, en de natuur verder vervuilen met

overdoses aan stikstof. Of Lelystad Airport ook zal zorgen voor meer vluchten over de vierde route hebben wij niet nagegaan, maar het is zeer waarschijnlijk.

Wij vragen u om nu actie te ondernemen en de pauze die is gevallen door de val van het kabinet te benutten om als gemeenten en provincies gezamenlijk de tegenstand te organiseren. Bedenk een gezamenlijke strategie en acties en spreek u openlijk uit in overleggen en media tegen een vierde aanvliegeroute met bijbehorende overlast en uitstoot. Wacht niet met handelen totdat het Rijk weer het initiatief neemt, maar gebruik uw tijd nu nuttig. Het is fijn dat er zoveel moties zijn aangenomen en zoveel gemeenten de brief van de provincie Utrecht hebben ondertekend, maar waar het op aankomt is gezamenlijke actie. Als die route er eenmaal is, zullen veel mensen en natuur eronder lijden. Er is geen weg terug, leert ons de geschiedenis.

Bij voorbaat dank voor uw acties,

Els Reinking

Lokale coördinator Stop4deroute Zeist

<https://drive.google.com/file/d/15kfBcPfPlbRmCcV4NBnDr7P6p3dQi8bf/view?usp=sharing>

https://drive.google.com/file/d/1ovH4Wm1w-m4RVpYydrDGZj9AKibQ7rgX/view?usp=drive_link